

Keskeiset viestit sairaaloiden johtajille/hallinnolle

Tehtävät

1. Antibioottien käytön parantamiseen liittyvät tehtäväsi [31,42,56,71,75]:
 - a) moniammatillisen tiimin perustaminen sairaalaan antibioottien käytön hallintaohjelmaa varten; tähän tiimiin tulisi kuulua infektiolääkäreitä sekä klinisiä mikrobiologeja ja farmaseutteja, ja sillä tulisi olla osoitettu rahoitus ja resurssit
 - b) antibioottiohjeistuksen ja sairaalahygienian ja infektioiden torjuntatoimenpiteiden käyttöönoton tukeminen
 - c) kohdennetun koulutuksen käyttöönotto, jolla
 - i. optimoidaan potilaiden diagnosointi ja hoito
 - ii. varmistetaan antibioottien käytön hallintaa koskevien suositusten noudattaminen
 - iii. puututaan käyttäytymistekijöihin, jotka muovaavat antibioottien väärinkäyttöä
 - iv. tehostetaan hoitoon liittyvien infektioiden ehkäisyä ja torjuntaa sekä antibioottiresistenttien bakteerien leviämisen ehkäisyä
 - d) edistetään lääkkeiden määrääjien ja antibioottien käytön hallinnasta/ohjauksesta vastaavien vastuuhenkilöiden välistä yhteistyötä ja ennakoivien arviointien tekemistä ja palautteen antamista
 - e) asetetaan laatua ja määrää mittaavat indikaattorit ja mittarit, joilla mitataan antibioottien käytön hallintaohjelman edistymistä ja tuloksia
 - f) varmistetaan, että sairaalan lääkelistassa olevia antibiootteja on aina saatavilla
 - g) varmistetaan, että antibioottien vastuullinen käyttö ja antibioottiresistenssin ehkäisy ovat ensisijaisen tärkeitä toiminta-alueita sairaalan vuosisuunnitelmassa.

Mitä sinun on hyvä tietää

2. Antibioottien käytön hallintaohjelmat, yhdessä sairaalahygienian ja infektioiden torjuntakäytäntöjen kanssa, voivat parantaa potilasturvallisuutta ja hoidon laatua sekä vähentää sairaalan kustannuksia kaikissa palveluissa parantamalla antibioottien käyttöä ja vähentämällä *C. difficile* -infektioita ja muita haittatapahtumia [19,42].

Esimerkki

Antibioottien käytön hallintaohjelmien käyttöönotto on [46]:

- vähentänyt antibioottien kulutusta 20 %:lla
- pienentänyt hoitoon liittyvien infektioiden ilmaantuvuutta
- lyhentänyt sairaalassaoloaikoja
- vähentänyt antibioottikuluja 33 %:lla.

3. Infektiolääkärit, kliniset mikrobiologit ja kliniset farmaseutit ovat kaikki antibioottien käytön hallintaohjelmien keskeisiä vastuuhenkilöitä [56,76].

4. Monet lääkkeiden määrääjät ja muut terveydenhuollon ammattilaiset katsovat koulutuksensa antibioottien vastuullisessa käytössä olevan riittämätöntä. He toivovat

paikallista antibioottiohjeistusta, erityiskoulutusta ja antibioottien käytön hallintatiimejä [25,27].

5. Lääkärit ovat vastuussa lääkkeiden määräämisestä, ja heidän on osallistuttava päätöksentekoon antibioottien käytön hallintatiimin kanssa [42].

6. Jotta antibioottien käytön hallintatiimit onnistuisivat tehtävässään, he tarvitsevat aktiivista tukea sairaalan muilta keskeisiltä ammattilaisilta, kuten sairaalahygienian ja infektioiden torjunnan ammattilaisilta, ensiapupoliklinikan henkilökunnalta, sairaalaepidemiologeilta sekä hoito- ja IT-henkilökunnalta [42,77].

7. Antibioottien käytön parantaminen ensiapupoliklinikalla voi parantaa antibioottien käyttöä koko sairaalassa, sillä sairaalahoito usein alkaa sieltä [77].

8. Sekä rajoittavat että suostuttelevat toimet voivat vähentää antibioottien käyttöä [19,43,54,56]:

- rajoittaviin toimiin kuuluvattietuille antibiooteille vaadittava hyväksyntä etukäteen ja jälkikäteen
- suostutteleviin toimiin kuuluvat infektiolääkäreiden, mikrobiologien ja farmaseuttien tekemät proaktiiviset arvioinnit ja heidän antamansa palaute.

9. Antibioottiohjeistus ja säännölliset koulutustilaisuudet parantavat lääkäreiden kykyä hoitaa infektioita [78].

10. Tietyt rakenteelliset strategiat voivat parantaa antibioottien määräämistä ja potilaiden hoitotuloksia. Näitä ovat seuraavat [54,79-81]:

- tietokoneavusteiset päätökset, joissa yhdistetään kliininen käyttöaihe, mikrobiologia ja tiedot lääkemääräyksestä
- diagnostisten pikatestien käyttö.

Mitä sinä voit tehdä omassa sairaalassasi tai laitoksessasi

11. Tue moniammatillista antibioottien käytön hallintatiimiä nimeämällä sen vastuuhenkilöt ja lääkkeiden asiantuntemuksesta vastaavat henkilöt sekä määrittämällä muiden keskeisten ryhmien tukiroolit [42,71].

12. Priorisoi antibioottien käytön hallinta sekä sairaalahygienian ja infektioiden torjunnan käytännöt sekä strategiat ja toiminnot, jotka tukevat antibioottien vastuullista käyttöä ja ehkäisevät antibioottiresistenttien bakteerien leviämistä [31,71].

13. Järjestä antibioottien käytön hallintaohjelman rahoitus ja resurssit (esim. nimetyn henkilökunnan palkat, IT-toiminnot, diagnostiset pikatestit) [31].

14. Rahoita ja edistä antibioottien käytön hallintaa ja antibioottiresistenssiä koskevaa koulutusta ja kokouksia järjestettäväksi kaikille terveydenhuollon ammattilaisille (lääkäreille, infektiolääkäreille, kliinisille mikrobiologeille, farmaseuteille, mikrobiologeille ja hoitohenkilökunnalle) [19,53,56].

15. Tehosta antibioottien käytön ja antibioottiresistenssin seuranta [56].

16. Edistä näyttöön perustuvan ohjeistuksen noudattamista yleisten infektioiden diagnosoinnissa ja hoidossa sekä perioperatiivisessa antibioottiprofylaksiassa. Jos sairaalassasi ei ole tällaista ohjeistusta, tue ohjeistuksen luomista [31,54,56].
17. Edistä paikallisten mikrobiologia- ja antibioottiresistenssitilanteen huomioonottamista ohjeistuksessa ja empiirisessä antibioottien valinnassa [31].
18. Edistä näyttöön perustuvan ohjeistuksen noudattamista infektioiden torjuntatoimenpiteissä antibioottiresistenttien bakteerien leviämisen vähentämiseksi [82].
19. Edistä ennakoivia arviointeja ja varmista, että yksittäiset lääkemääräysten antajat saavat palautetta [54,56].
20. Edistä antibioottimääräysten ja infektioiden hallinnan vertaisarvioita ja rohkaise kommunikointia terveydenhuollon ammattilaisten kesken [71].